

מחלות מדבקות בציפור נוי

שמעון וידמאייר

מחלות ויראליות

- Avian polyomavirus (APV) •
- Herpesvirus-like •
- Paramyxovirus III •

Avian polyomavirus (APV)

- סימנים: תמותת גוזלים, זריקת גוזלים מהקן, צמיחת נוצות איטית, חוסר חיוניות, צמיחה לא נורמאלית של מקור ונוצות, חילוף נוצות מאוחר או לא מושלם. הופעת מחלות נוספות, במקרים מסוימים יופיע דם בצואה.
- ציפורים שעברו את מחלה יהיו קטנות יחסית, נוצות מלוכלכות ולא מסודרות ויבצעו החלפת נוצות איטית. לרבות מהן יהיה מבנה מקור לא נורמאלי.

- בתי גידול שעברו את המחלה לא יחלו בה שוב אך יהיו נשאים של המחלה ויהיו רגישים להתפרצות מחלות אחרות.
- אין טיפול ידוע.
- טיפול תומך, קניית ציפורים ממגדל אמין ומוכר, אחזקה אופטימלית, הזנה נכונה והגיינה.
- הפסקת הרבייה עוזרת להפסקת הפצת הנגיף.

Herpesvirus-like

- סימנים: הפרשות מהעיניים, חולשה, לעיתיים תנודות ראש ולעיתיים מוות פתאומי.
- גורם לדלקות עיניים ומערכת נשימה.
- אין דרך טיפול או מניעה.
- התפרצויות בדר"כ מופיעות לאחר הכנסת ציפורים מהטבע לבית הגידול.
- שמירה על היגיינה והסגר יכולים לעזור למנות את התפרצות המחלה והתפשטותה.

Paramyxovirus I I I

- סימנים: תנודות ראש, סיבוב ראש, סיבובים, וסימני מע' שיווי משקל אחרים.
- ציפורים חולות יהיו גם מדוכאות וירדו במשקל.
- ציפורים יכולות להיות נשאות לזמן רב לפני הופעת סימנים קליניים.
- סימנים דומים אפשר לראות בחסר ויטמין E, הרעלות ועוד.
- אין טיפול ספציפי.

מחלות חיידקיות

- e. coli •
- Pseudomonas •
- campylobacter •

e. coli

- גורם לאלח דם (ספסיס).
- מגוון סימנים: חולשה, אי-אכילה, שלשול, השתנה מרובה, אובדן משקל, קשיי נשימה, בעיות ברבייה.
- בתקופת הקינון הגוזלים יכולים להדבק מצואת ההורים ואז יש תמותת גוזלים לרוב בשבוע הראשון, הקן מלוכלך בצואה צהובה ורטוב. גם הנקבה תיראה רטובה.
- טיפול- אנטיביוטי.
- מניעה- הגיינה, החמצת מים.

salmonellosis

- פוגע במערכות פנימיות ומוביל למוות.
- דרכי הדבקה- מהצואה, מעבר דרך האם לביצה, אבק צואה ונוצות, מכרסמים וציפורי בר בבית הגידול.
- טיפול- הציפורים בד"כ מאוד חולות בכדי שטיפול אנטיביוטי יעזור אך טיפול זה חיוני לשאר הציפורים בלהקה. בהרבה מקרים לאחר הטיפול יהיו בלהקה ציפורים נשאיות ותיתכן התפרצות מחודשת.

pseudomonas

- גורם לדלקות מעי ושלשולים ועשוי לגרום לדלקת ריאות ושקי אוויר.
- מקור ההדבקה- מים מזוהמים, זרעים מונבטים ומזון רך.
- סטרס סביבתי עוזר להתפתחות המחלה.
- חיידק עמיד יחסית לאנטיביוטיקות רגילות.

campylobacter

- סימנים- שלשול חיוור ותמותת גוזלים.
- בנגלזים הם נשאים ללא סימנים קליניים וכאשר משתמשים בהם כהורים מאמצים הם מעבירים את החיידק למינים אחרים שרגישים יותר.
- טיפול- אנטיביוטי אריתרומיצין

מחלות פטריות

- Candidiasis •
- Dermatophytosis •
- Megabacteria- avian gastric yeast •

candidiasis

- פוגע בבית הבליעה ובזפק.
- סימנים- אי-אכילה, אובדן משקל, הקאות, שלשולים וצואה עם זרעים שלמים.
- גורמים משרים- טיפול ממושך באנטיביוטיקה, הזנה לא נכונה, מזון מזוהם וסטרס.

dermatophytosis

- סימנים- קרחות, קשקשת קלה, נמקים של המקור, איזורים לבנים ו/או צהובים במקור.
- טיפול- אנטיפיטרייתי ניסטטין, קטוקונאזול.

Megabacteria- avian gastric yeast

- קימים באופן טבעי במע' העיכול של הציפור ומתרבים כאשר החומציות יורדת.
- סימנים- דיכאון, זרעים לא מעוכלים בצואה, אכילה מרובה ורזון קיצוני, פליטות ואנמיה.
- טיפול- אמפוטריצין, פלוקונאזול. החמצת מים ע"י לקטובצילים

מחלות טפילים

- Air sac mite •
- Nematodes , cestodes •
- Coccidia •
- Cochlosoma •

Air sac mite

- הקרדיות נמצאות במע' הנשימה
- סימנים- ציפצופים, עיטושים, דיכאון ואובדן משקל.
- הדבקה- ע"י מגע ישיר והפרשות מע' הנשימה.
- מניעה- הסגר
- טיפול- איברמקטין, מוקסידיקטין.
- לפעמים הטיפול יכול להוביל למוות.

Nematodes , cestodes

- תולעיים במע' העיכול.
- סימנים- רזון, מוות פתאומי, זרעים לא מעוכלים בצואה, שלשולים, תיאבון מוגבר.
- טיפול- איברמקטין, מוקסידיקטין, פנבנדאזול.
- מניעה- הגיינה, מצע יבש,

coccidia

- בעיקר במע' העיכול, הדבקה ע"י אכילת צואה מזוהמת.
- סימנים- חולשה, אובדן משקל, שלשול, צואה שחורה, התיבשות.
- טיפול- אמפרוליום.
- מניעה- מצע יבש, הפחתת סטרס.

cochlosoma

- גורם מחלה בציפור צעירות מ-12 שבועות.
- סימנים- חולשה, דיכאון, התיבשות, צואה רבה לעיתיים עם מזון לא מעוכל ומוות.
- בנגלזים הם נשאים ללא סימנים.
- מועבר בהאכלה.
- טיפול- מטרונידזול לנשאים.
- מניעה- הגיינה, מצע יבש, ניקוי קבוע של כלי מים, טיפול מונע בציפורים חדשות בעיקר בנגלזים ופארות.

בהצלחה בגידול
ותודה על ההקשבה